

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Exordium de coniuigio, & continentia sacerdotum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

BERNARDINI SCARDÆONII
PATAVINI DE CASTITATE
LIBER TERTIVS.

DE CONIVGIO ET CONTINEN-
TIA SACERDOTVM.
EXORDIVM.

Vpereft nobis dicendum de his,
qui sacrosanctæ religioni Chri-
ſtianæ auctorati, perpetuo cœlē-
batui aut uoto, aut professione fa-
crorum ordinum, sua fefe ſponte
addixerunt: facti ex eo numero
ſpadonum, qui ultro ſeipſos ca-
ſtrauerunt propter regnum cœ-
lorum. Hi ſunt autem qui in Dei templo aris proprius
adminiſtrant, addiſti ac confeſſati prorsus Deo, & cœ-
leſtibus mifteriis mancipati: & iſcirco caſtitas cœlibatus
ultra virtutes omnes (ut inſra diſcemus) hiſ ipſis maxio-
me neceſſaria eſt: quippe qui tanto perfectione uitæ pre-
ſtare cæteris hominib⁹ debent, quanto p̄ræſtant hono-
rib⁹. De hiſ enim ſcriptum eſt. Eſtote perfecti, ſicut &
pater ueſter cœleſtis perfectus eſt. Q uicunq; ergo eleſ Matth. 5
etus eſt, ut erudiat, atque inducat cæteros ad confeſſionem
perfectionem uitæ, eum iam, & perfeclum eſſe, &
purum ab omni ſorde peccati, & p̄ſertim ab omni
libidinis labe par eſt. Ad hunc autem perfectionis nitore
rem nihil a que facit atq; uirginitas, aut caſtitas cœliba-
tus: qua homo q̄uis mortalis & terrenus, ita tñ propius
ad angelorum uitæ accedit, ut iam nō carne, ſed ſpiritu,
quo Deo coniungitur, uiuere uideatur: quemadmodū
& Apoſtolus Paulus qui dicebat. Viuo autem iam nō
ego, uiuit autem in me Christus. Nam dū partem ſui,
qua terrenus eſt, homo deſpicit, & mēte, qua diuinus eſt

Matth. 5

Gal. 5

DE CONIV. ET CONTI. SACER.

excolit, Dei ipsius similitudinem uere exprimit, & ei fieri
missimo nexu puræ, perpetuæq; charitatis astringitur.

Leui 19

De his autem ipsis dictum est. Sancti estote, quia & ego
sanctus sum dominus Deus uester. Sanctum autem di-
ci solet, quicquid Deo, & sacris mysteriis dictatum est:
qua ratione & uas, & uestimentum, & ædificium, & eius-
modi dici possunt sancta, iuxta illud Mosis dictu. Quid uic-
quid semel consecratum est, sanctum sanctorum est. Sed

Ibidē. 27.

multo etiam magis sacerdos hoc nomine dignus est:
qui segregatus à uulgo, & a reliquis hominibus carna-
liter uiuentibus soli Deo est consecratus: atque ei extra
tumultum sæcularium curarum positus diuinis tantum
rebus, ac mysteriis inhæret. Tunc enim ueri sacerdotes
Dei sumus, quum solius templi usibus consecrati con-
tempto mundo Deo tota intentione uacamus. Hinc
dominus apostolis, atque cunctis simul sacerdotibus
apostolos ipsos officio referentibus, dixit. Ego elegi
uos de mundo: uos non estis de hoc mundo. Et enim
quandiu nos cum mundi hominibus terrena sectamur,
Adæ sequaces sumus, dum uero cum angelis coelestia
3. Cor. 15 meditamur, Christi imitatores efficimur. Nam ut apo-
stolus Paulus differit, Primus homo de terra terrenus
fuit, secundus homo de celo coelestis. Referunt si qui
dem in hoc mundo, alii imaginem terreni hominis: alii
uero coelestis. Sed nemo coelestem hanc imaginem in-
duere recte potest, nisi prius & locum, & nomen sortias-
tur inter coelibus: qui conuersationem suam habere dis-
cuntur in celis: & hi potissimum sunt sacerdotes. De
horum autem numero censemur in primis esse sacerdotes
qui uocati sunt, ut coelestem illum hominem Christū
referant, cuius uicem in terris gerunt. Cæterum quia nō
omnes possumus omnia: nec est cuiuslibet hominis

Matt. 19

posse caste uiuere: ideo dictum est à domino. Non oes-
caplunt uerbum istud: sed qui potest capere, capiat. Nō
enim requirit Christus noster spiritalem istam perfectio-

ne in promiscue ab omnibus: sed ab his duntaxat, qui capere, & comprehendere continentiam ualeant: ut Dei sacerdotes decet: qui nequaquam dare sacris assensum debent, nisi adesse ipsis sibi a Deo donum senserint causitatis: quod ex eo præsertim dignosci posse uidetur, quum nobis firmum fuerit, & certum propositum in tota uita perpetuo continendi. Sed quoniam de hac ipsa re in sequenti sermone latius pertractandum est, differe mus haec interim, ne crebrā repetitionem lector fastidiat & fatigetur prolixitate lectionis. In hoc enim tertio libro studiosissime, tuendum esse censui, uotum, ac propositum continentiae clericalis: quum per haec tempora plerique, etiam ex nostris, de castitate male sentiant, & in eam falsis, atque ineptis cauillationibus frequenter insulcent. Quocirca permittendum illis non fuit, ut diutius in sinu (ut aiunt) gaudeat suo nemine sigillatum suis male cogitatis argutiis respondentem. Hic modo candidissime lector attendas: & tantisper quælo suspendas sententiam, q̄ diu disceptamus: neque in hanc, neque in illa prius partem declines, q̄ tu fueris ad eam, & uera, & iusta ratione pertractatus: ita ut in hoc iudicio nihil respicias præter honestatem, & æquitatem: ut æquum, & sincerum iudicem decet. Videbis sanè (ut spero) dari sacerdotibus uxores, nihil aliud esse (quicquid improbi quidam dicant) q̄ impium, atque nefarium sacrilegium. Sed iam Deo duce rem ipsam aggrediamur, ut confirmata ueritate, subinde istorum præcipua de ea re argumenta refellamus: et ea præsertim, quæ a nonnullis uel maxima, atque potissima esse creduntur: ut sic firmioribus refutatis, sua sponte corruant leuiora. Liceat mihi facere, sicut periti medici consueuerunt: qui in ægrotationibus grauioribus, in uniuersum curantes, minimis etiā partibus corporis, si qua sit, quæ doleat, una, eademq; curatione medentur.